

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Айыл Чарба факультети
Мөмө-жемиш жана Талаа өсүмдүктөрү Бөлүмү
Курстун программасы

www.manas.edu.kg

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
ZIR-207	ААРЫЧЫЛЫК	ARICILIK	3	2 + 2	3	4

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Тандоо
Координатор	Др. Нурлан Маматов
Курстун мугалими	Др. Нурлан Маматов
Курстун тили	Кыргызча
Жардамчылар	Dr Nurlan MAMATOV
Аудитория	ZIR 107
Курстун максаты	Студенттерди Кыргызстандагы аары чарбасы менен тааныштыруу жана бул чарбаны туура уюштурууну үйрөтүү (кыштоо, бал тартуу, дарылоо, породаны тандоо, бал берүүчү өсүмдүктөрдү таануу, техникалык өсүмдүктөрдүн чандашуудан кийинки эффективтүүлүгү). Аары чарбасы кирешелүү жана жогорку сапаттуу айыл чарба тармагы болуп эсептелинет.

Колдонулуучу адабияттар

Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1 Ж.К. Керималиев, Б. Касымбеков, Ж. Дуйшеналиев «Пасека» Б.: КУЦ. СКС, 2005	Басылма
2 Таштанов К. Кыргызстанда бал аарыны кармоо (Бишкек 2009)	Китеп
3 DERS NOTLARI	Басылма
4 Tarım Anseklpedisi ve Sözlükler	Китеп
5 INTERNET	Сайт
6 video	Сайт
7 TÜRKİYEDEKİ UNİVERSİTE SİTELERİ	Сайт

Жетишилчү жыйынтыктар

1	Бал аары чарбасын туура уюштуруу, бал берүүчү өсүмдүктөрдү таануу, бал алуудагы шаймантарды билүү, оорууларынан коргоо жана бал аары өсүмдүктөрдүн чандашууда мааниси чон экенин билүү.
---	---

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Бал аарынын Кыргызстанда пайда болушу жана тарыхы
2. Апта	Бал аарынын жалпы биологиясы жана жашоо чөйрөсү
3. Апта	Кыргызстандагы бал аарынын породалары (раса) жана аларды тандоо
4. Апта	Аары бүлөөсү - татаал биологиялык бирдик жана ар бир түрдүн кызматы
5. Апта	Бал челектерди жайгаштыруу жана сырткы абиотикалык фактыларды эске алуу менен
6. Апта	Аары бүлөөсүндө аарылардын өнүгүп-өсүү мөөнөтү, күнү жана сезону
7. Апта	1 ара сынак
8. Апта	Бал аарычылыкта колдоонуучу шаймандар жана аларды колдоонуу
9. Апта	Тююттар жана аарыларды тоюттандыруу
10. Апта	Кыргызстандагы бал-ширелүү өсүмдүктөр жана календар мөөнөтү
11. Апта	Эрте жазда гүлдөп бал-ширесин берүүчү өсүмдүктөр жана гүл чаны
12. Апта	Аарылардын оорулары жана профилактикасы

Курстун планы

13. Апта	Аарылардын зыянкечтери жана алдын алоо
14. Апта	Селекция жана тукумун жаныртуу иш чаралары
15. Апта	2 ара сынак
16. Апта	Бал аарычылыктын алынган азык түлүк жана мүнөздөмө

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	40	60	120
Финал сынагы	60	60	